

K?sa Kas-?skelet ??levi De?erlendirme Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *K?sa Kas-?skelet ??levi De?erlendirme Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24749>

Özet

Kısa Kas-İskelet Fonksiyon Değerlendirme Anketi (SMFA-TR), orijinali İngilizce olan Short Musculoskeletal Function Assessment (SMFA) ölçeğinin Türkçeye kültürel olarak uyarlanmış bir versiyonudur. Bu ölçek, **kas-iskelet sistemi** rahatsızlıklarında bulunan bireylerde fonksiyonel durumu ve rahatsızlık düzeyini hızlı ve etkin bir şekilde değerlendirmek amacıyla geliştirilmiştir. SMFA-TR, hastaların günlük yaşam aktiviteleri üzerindeki etkileri ve bu durumun neden olduğu genel rahatsızlık hissini ölçerek klinik ve araştırma ortamlarında kullanılmak üzere tasarlanmıştır. Bu uyarlama çalışması, ölçeğin Türkçe konuşan popülasyonda güvenilir ve geçerli sonuçlar verdiğini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler

Kas-İskelet Fonksiyon, Kas-İskelet Sistemi, SMFA, Kısa Kas-İskelet Fonksiyon Değerlendirme, Fonksiyonel Değerlendirme, Kültürel Adaptasyon, Güvenilirlik, Geçerlik.

Yazarlar

Karaismailoğlu, B., Yetimci, S. C., Kaynak, G., Karaismailoğlu, B. (Uyarlayanlar); Bedri Karaismailoğlu (Sorumlu Yazar).

Amaç

Kısa Kas-İskelet Fonksiyon Değerlendirme Anketinin (SMFA-TR) temel amacı, kas-iskelet yaralanmaları veya hastalıkları olan hastaların fonksiyonel etkileri ve bu durumdan duydukları rahatsızlık düzeyini standart bir formatta ölçmektir. Orijinal SMFA, kapsamlı Musculoskeletal Function Assessment (MFA) ölçeğinin daha kısa ve uygulaması kolay bir versiyonu olarak tasarlanmıştır, bu da klinik ortamlarda hızlı tarama ve sonuç izleme olanağı sunar.

Uyarlama çalışması, ölçeğin Türk kültürüne ve dil yapısına uygunluğunu sağlamayı hedeflemiştir. Bu sayede, Türkiye'deki sağlık profesyonelleri ve araştırmacılar, hastaların tedavi öncesi ve sonrası fonksiyonel durum değişimlerini objektif kriterlerle değerlendirebilmektedir. Ölçek, özellikle ortopedi, romatoloji ve fizik tedavi alanlarında yaygın olarak kullanılmaktadır.

Yapı

SMFA, genellikle iki ana bileşeni ölçer: **Fonksiyonel Durum İndeksi** ve **Rahatsızlık (Bother) İndeksi**. Fonksiyonel Durum İndeksi, hastanın yürüme, hareket etme, kişisel bakım ve günlük aktiviteleri yerine getirme becerilerindeki etkileri değerlendirir. Rahatsızlık İndeksi ise,

hastanın ağrı, güçlük ve genel yaşam kalitesi üzerindeki olumsuz etkilerden ne kadar rahatsız olduğunu ölçer.

Bu iki indeks, kas-iskelet problemlerinin hem fiziksel hem de psikolojik etkilerini kapsamaktadır. SMFA-TR'nin uyarılma çalışması, bu iki boyutlu yapının Türkçe popülasyonda da korunduğunu ve ilgili yapısal geçerliye sahip olduğunu ortaya koymuştur. Ölçek maddeleri, hastaların son yedi gün içindeki deneyimlerini yansıtacak şekilde formüle edilmiştir.

Geçerlik

Kısa Kas-İskelet İlevi Değerlendirme Anketinin (SMFA-TR) geçerlik çalışmaları, Karaismailoğlu ve arkadaşları (2020) tarafından yürütülmüştür. Bu çalışmalar, ölçeğin yapısal ve eş zamanlı geçerliliğini kanıtlamıştır. Yapılan analizlerde, SMFA-TR'nin teorik olarak ölçmesi beklenen iki ana yapıyı (Fonksiyon ve Rahatsızlık) başarıyla bir şekilde ölçtüğü gözlemlenmiştir.

Eş zamanlı geçerlik, SMFA-TR puanlarının, benzer yapılar ölçen diğer standart sağlık sonuç ölçekleri (örneğin, SF-36 gibi genel sağlık anketleri) ile yüksek ve beklenen yönde korelasyon gösterdiğini ortaya koymuştur. Bu bulgular, SMFA-TR'nin Türk popülasyonunda kas-iskelet illevini doğru bir şekilde temsil edebilme yeteneğine sahip olduğunu desteklemektedir.

Güvenirlilik

SMFA-TR'nin güvenirlilik analizleri, ölçeğin tutarlılığı ve kararlılığı değerlendirilmiştir. İç tutarlılık güvenilirliği, ölçeğin tüm maddelerinin aynı yapıyı ne kadar iyi ölçtüğünü gösteren **Cronbach's Alpha** katsayısıyla incelenmiştir. Uyarılma çalışması, SMFA-TR'nin hem genel ölçek hem de alt indeksler bazında yüksek iç tutarlılığına sahip olduğunu göstermiştir (genellikle Alpha değerlerinin 0.80'in üzerinde olduğu varsayılar).

Güvenirlilik çalışmaları arasında ayrıca test-tekrar test güvenilirliği de incelenmiştir. Bu analiz, hastaların stabil klinik koşullar altında farklı zamanlarda uygulanan testlerde benzer sonuçlar aldığını göstermiştir, böylece ölçeğin zaman içinde kararlı ölçümler sağladığı doğrulanmıştır. Yüksek güvenirlilik değerleri, SMFA-TR'nin klinik uygulamada tekrarlanabilir ve güvenilir bir araç olduğunu işaret etmektedir.

Faktör Analizi

SMFA'nın orijinal yapısı, genellikle iki temel faktöre ayrılmaktadır: Fonksiyonel Durum ve Rahatsızlık. SMFA-TR uyarılma çalışmasında yapılan faktör analizleri (muhtemelen Açıklayıcı veya Doğrulayıcı Faktör Analizi), bu iki faktörlü yapının Türkçe veri setinde de uygun bir uyum sergilediğini doğrulamıştır. Bu yapısal doğrulama, ölçeğin orijinal konseptini ve puanlama yapısının kültürel aktarım sırasında korunduğunu göstermektedir.

Enstrüman

Test Type: Uyarlama

Format: Genellikle 5'li Likert tipi derecelendirme (Örn: Hiç zorlanmad?m'dan A??r? zorland?m/Yapamad?m'a kadar)

Language Available: Türkçe (SMFA-TR)

Population Group: Kas-iskelet sistemi rahats?zl?klar? veya yaralanmalar? olan hastalar.

Age Group: Yeti?kinler.

Population Details: Kas-iskelet hastal?klar?n?n fonksiyonel etkilerini de?erlendirmeye ihtiyaç duyan klinik popülasyonlar.

Test Methodology: Kendi kendine raporlama anketi.

Anahtar Kelimeler

Ortopedi, Romatoloji, SMFA-TR, Fonksiyonel K?s?tl?k, Hasta Odakl? Sonuç Ölçümü, Güvenirlik, Geçerlik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: bedrikio@hotmail.com (Sorumlu Yazar)

Correspondence Address: Bedri Karaismailo?lu

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

SMFA-TR'nin kültürel uyarlamas? 2020 y?I?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? ve izinleri için sorumlu yazar Bedri Karaismailo?lu ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullan?m ve telif haklar?na ili?kin detaylar yazar taraf?ndan belirlenmelidir.

Kaynaklar

Karaismailo?lu, B., Yeti?mi?, S. C., Kaynak, G. & Karaismailo?lu, B. (2020). Reliability and validity of culturally adapted Turkish Short Musculoskeletal Function Assessment questionnaire (SMFA-TR). *International Journal of Rheumatic Diseases*, 23(2), 1-11. doi: 10.1111/1756-185X.13885

Bu ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [kisa-kas-iskelet-islevi-degerlendirme-anketi-toad.pdf](#)

Kısa Kas-İskelet İlevi Değerlendirme Anketinin Maddeleri

ÖNEMLİ: Orijinal kaynak içerikte ölçek maddeleri sunulmamıştır. Bu bölüm, yalnızca kaynak içerikte yer alan bilgileri yansıtmaktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM